

'Jim Shaw: The End is Here' at New Museum, New York City

A FASCINATION WITH RELIGION

'The End is Here' features 260 Jim Shaw works produced since 1974 and two of his collections: 'Thrift Store Paintings' (selected by Shaw yet currently owned by collectors) and masses of religious memorabilia, most of which were on view two years ago in 'The Hidden World' at Paris' Chalet Society. The exhibition takes its title from a DIY zine Shaw produced (a play on the phrase "the end is near") around the time he finished graduate school.

One can easily imagine his fascination for idiosyncratic thrift-store paintings, painted either by autodidacts or yesteryear's future art stars. Most successful is the way this survey demonstrates the centrality of religious themes throughout his forty-year oeuvre. Of four paintings dated 1974, one features Jesus cradling a lamb, while another captures a pope with outstretched arms. Since these paintings read more as challenging painting exercises than artworks meant to proselytize,

'Jim Shaw: The End is Here', installation view, 2015-2016, courtesy New Museum, New York © photo Maris Hutchinson / EPW Studio

one imagines him finding Christianity more attractive as a marketing campaign than as a way of life, a view corroborated by his collection of religious memorabilia. These objects capture various Christian denominations (from Jehovah Witness to Baptist) at work: ordering their flocks, broadcasting messages of redemption, and perpetuating Christianity's double bind of original sin and Jesus' unconditional love.

To create 'My Mirage' (represented here by 88 works dating from 1985 to 1991), a comic-book

like series that details the classic story of Billy (his supposed alter-ego), Shaw employed an incredibly diverse range of painting styles. Having burnt out on sex, drugs and cults, Billy eventually finds salvation in religion. I write 'supposed alter-ego' because I doubt that anyone who has actually experienced the life of Billy (a likely reference to Presidents Carter's near-do well brother) could actually become such a prolific (not to mention disciplined, imaginative and profound) artist as Shaw has been for forty years.

His fascination with religion didn't end with 'My Mirage'. After producing hundreds of 'Dream drawings' (50 are on view), 'Dream Objects' (34 are here) and even 'Fake Dream' drawings (14 are here) in the 90s, Shaw channeled his religious fervor into founding his own religion (well sort of) called 'Oism'. What he actually discovered was what one must do to found a religion in our modern era: invent an origin story (Oism was supposedly founded by Annie O'Wooten in the 1840s), identify core beliefs (reincarnation, the reverse passage of time, supremacy of female deity), and spawn a ringleader (a self-birthing virgin named 'O' perpetuates the 'ring'), etc. Shaw's marketing campaign for 'Oism' entails the painting 'Oist Move Poster Painting (from the series Woman With No Name)' (2004), ten color prints 'Oist Movie Stills (Kill Your Darlings)' (2003-2006) and the 17-minute video 'The Whole: A Study in Oist Integrated Movement' (2009). After dispersing grating sounds for a few minutes, 'The Whole' features several dancers flitting about in a manner reminiscent of late 19th Century Swiss-German 'Lebensreform' (life reform) or 'back-to-nature' movement and modernist dancer Ruth St. Denis, both of which eventually moved to California.

As this exhibition demonstrates, Shaw had masterful drawing skills by age twenty-four, though his style and content resembled illustration more than fine art. One senses his intense desire to move beyond his conventional style (somewhere between a 'Dick and Jane reader' and a Saturday Evening Post cover), which led him to draw distorted faces (nine such drawings made between 1979 and 1986 are included here), creepy monsters (Hollywood proved an influence after his move to Southern California in the mid-seventies), and giant faces (one imagines his being impressed by theater projections). The year he graduated from Cal Arts, he drew numerous aliens and UFOs, perhaps in response to that year's hit 'Close Encounters of the Third Kind'. Even though his distorted faces feel proto-photo-shop, they precede Photoshop by several decades. Since this exhibition features nearly 200 paintings from the eighties and nineties, though far fewer later, Shaw's production either slowed down or his enterprise's scale rose precipitously. One explanation for this discrepancy is that he currently has an exhibition of over 100 works on view at MASS MoCA, only 275 km away. In actuality, his scale increased a lot when he began over a decade ago to paint over theater backdrops and to build large-scale, multi-part installations.

Sue SPAID

Het begon allemaal erg bescheiden: in 1878 trok de jonge Tadamas Hayashi naar Parijs om vertaler te spelen op de wereldtentoonstelling. Al vlug zette hij een handeltje op in Japanse prenten die bijzonder populair waren in Europa. Hij ruilde die prenten voor de schilderijen van kunstenaars die hij bewonderde: Morisot, Pissarro, Degas, en Monet. Na een verblijf van 27 jaar in Frankrijk keerde Hayashi in 1905 terug naar Japan met een schat aan Europese schilderijen. Een generatie later begon ook Kojiro Matsukata, president van de Kawasaki scheepswerf, Westerse kunst te verzamelen, daarbij bijgestaan door de (in Brugge geboren) Engelse kunstenaar Frank Brangwyn. Matsukata bezocht Monet in Giverny. Een derde belangrijke verzamelaar was de schilder Torajiro Kojima die in Parijs én in Gent de westerse olieverftechniek aanleerde. In de vroege jaren twintig begon hij te verzamelen, daarbij gesteund door de industrieel Ohara. Ook hij bezocht de oude Monet in Giverny en kocht er één van zijn beroemde waterlelies. Er zijn zelfs twee, heel verschillende versies van Monets waterlelies op de tentoonstelling te zien.

Na WOII en de economische opbloei van Japan steeg de belangstelling voor het impressionisme nog: grote én kleine Japanse musea verwierven

een schat aan impressionistische schilderijen. De tentoonstelling brengt een prachtige greep uit hun collectie. Naast mooie Renoirs en Cézannes zijn er een drietal Van Goghs te bewonderen. Een Hollands winterlandschap toont een erg Japanse rijzende zon – ook Van Gogh was een verzamelaar van Japanse prenten. Een prachtig staand naakt van Bonnard komt uit het museum van het provinciestadje Kasama. Ook onbekende, hier al lang in de museumreserves verdwenen kunstenaars zijn van de partij. Zo een mooi doek van de zo goed als vergeten George Desvallières.

WEDERZIJDSE BEÏNVLOEDING

Niet Van Gogh, maar Claude Monet is de meest geliefde schilder in Japan. Acht jaar geleden trok een grote tentoonstelling in Tokyo 700.000 bezoekers. Monets grote liefde voor de natuur werd gevoed door Japanse prenten, en hij legde zijn tuin in Giverny op Japanse wijze aan. De Japanners gingen hem dan weer kopiëren. De wederzijdse beïnvloeding wordt mooi geïllustreerd met drie werken. Een vroeg 19de-eeuwse Japanse prent van Ando Hiroshige hangt naast een schilderij van Monet én een van Shigeru Aoki. Alle drie tonen ze rotsen in een woelige zee. De Japanner

beïnvloedde de Fransman die op zijn beurt door een andere Japanner geïmiteerd werd!

En de Japanners gingen ook zelf impressionistisch schilderen. Al in 1900 lieten Japanse schilders zich in kostuum en hoge hoed fotograferen op de wereldtentoonstelling in Parijs. Er werd Westerse kunst gedoceerd aan de universiteit van Tokyo. Enkele kunstenaars gingen Japanse thema's – dames in kimono in een tuin – à la Monet weergeven. Anderen schilderden op Westers-academische manier Japanse genrescènes. Sommigen gingen ronduit Westerse kunst maken en schilderden naakte (Westerse) dames. Een schilder als Soraro Yasui evolueerde van Pissarro-achtige landschappen, via realistische naakten à la Bonnard, naar een Japanse versie van het expressionisme. En bij het begin van de tentoonstelling prijken damesportretten van Shintaro Yamashita en Manet broederlijk naast mekaar. Het Japanse werk ziet er veel Franser uit dan de Manet.

'Japans Liebe zum Impressionismus - von Monet bis Renoir' tot 21 februari in de Bundeskunsthalle, Friedrich Ebert Allee 4, Bonn, DE. Open di-wo van 10-21 u., do-zo van 10-19 u.
www.bundeskunsthalle.de

'Jim Shaw: The End is Here' thru 10 January, 2016 at New Museum of Contemporary Art, New York City, NY, U.S.A.
www.newmuseum.org